

ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Enthousiasme op het Utrechtse provinciehuis in juni van dit jaar. Eindelijk was een doorbraak bereikt in het jarenlange gesteggel rond de polder Groot Mijdrecht Noord. Het plan Veenribbenvariant is het eerste waarmee een vertegenwoordiging van de polderbewoners op grote lijnen heeft ingestemd. Het provinciebestuur is blij met de voorzichtige doorbraak.

‘Moeras in oostelijk deel treft landbouw in gehele polder’

Hoewel de bewoners in een brief aangeven dat ze ‘nog steeds niet staan te juichen’ bij de voorgestelde ombouw van de polder, is het volgens de bewonersdelegatie een vele malen beter plan dan de eerdere versie, waarin Groot Mijdrecht Noord-Oost volledig onder water zou komen. Niettemin zijn er nog veel vragen en onduidelijkheden. Een van de mensen die vraagtekens plaatst bij de Veenribbenvariant is Ben Versteegh, melkveehouder en voorzitter van LTO Noordwest-Utrecht. Hij woont in het westelijk deel van Groot Mijdrecht Noord en valt daarmee zelf niet onder de nieuwe plannen. Wel voorziet hij nadelige gevolgen voor de agrarische activiteiten in de polder. Hij is dan ook zeker niet in een juichstemming over de Veenribbenvariant. Hij vindt het niet verwonderlijk dat bewoners in de basis optimistisch zijn. ‘Ze kregen eerst een plan voorgeschoteld dat voorziet in het volledig laten onderlopen van hun woongebied; dan is elke aanpassing een meevaller’, zegt de melkveehouder.

Moeras

Ben Versteegh deed twee jaar geleden al zijn verhaal in deze serie. Het plan dat toen voorlag om de hele polder te laten volstromen, gaf hij geen schijn van kans, zo vertelde hij in het verhaal. Daarvoor zou te veel weerstand zijn bij bewoners.

Maar ook in het nieuwe Veenribbenplan – waarbij bewoning behouden blijft en de helft van het gebied verandert in moeras (zie kader) – heeft hij weinig fiducia. Hij somt een aantal punten op die hem zijn opgevallen. ‘De bewoners krijgen van de provincie te horen dat alle bewoning kan blijven bestaan, maar tegelijk staat in het plan dat de provincie ervan uitgaat dat zij in 2018 tien huizen in eigendom heeft, die bij het moerasgebied worden getrokken. Er zijn ook voorbeelden van bewoners die bij hun woning een stuk grond hebben en dat ineens moeten ruilen voor een heel ander deel dat ver bij hun huis vandaan ligt. Ook is nog onduidelijk hoe de provincie het beheer van alle nieuwe natuurgrond voor zich ziet.’

Foto: Lex Broers

Het is een gevoelig dossier, dat van de polder Groot Mijdrecht Noord. Wordt het definitief nat in de polder om de problemen van bodem-daling, vervuild kwelwater en waterberging op te lossen? De bewoners van de polder, de boeren, de natuur- en recreatieorganisaties, het waterschap, de gemeente en de provincie: allemaal hebben ze hun eigen verhaal en hun eigen belang. Landwerk trekt de laarzen aan en peilt het water en de meningen. Dit is aflevering 22 in de serie Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord.

Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Op 28 juni hebben Provinciale Staten unaniem ingestemd met de Veenribbenvariant. In dat plan is afgesproken dat de helft van Groot Mijdrecht Noord-Oost verandert in moerasgebied. Dit gebied moet aantrekkelijk worden voor "gewone moerasvogels". Bewoning blijft in principe bestaan, net als de bestaande infrastructuur. Wanneer bewoners vrijwillig willen vertrekken, worden zij schadeloos gesteld en wordt deze grond bij het natuurgebied getrokken. Alle grond buiten de woonkavels koopt de provincie op en dat wordt natuur. Landbouw verdwijnt daarmee volledig uit het gebied. De bewonersdelegatie heeft de hoofdlijnen van het plan geaccepteerd. Bij de concrete inrichting worden verschillende partijen betrokken, zoals de bewoners, gemeente De Ronde Venen, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Natuurmonumenten. Waar en wanneer overleg gaat plaatsvinden is nog niet bekend gemaakt.

'Het komt allemaal een stuk onschuldiger over dan eerdere plannen, maar de beoogde vernatting gaat uiteindelijk wel gewoon door. Al gaat het om de helft van het gebied, het is nog steeds een enorm stuk grond dat onder water wordt gezet'

Versteegh meent dat de provincie zich met het plan als een soort wolf in schaapskleren opstelt. 'Het komt allemaal een stuk onschuldiger over dan eerdere plannen, maar de beoogde vernatting gaat uiteindelijk wel gewoon door. Al gaat om de helft van het gebied, het is nog steeds een enorm stuk grond dat onder water wordt gezet.'

Vrijwillig

De melkveehouder volgt de ontwikkelingen rond Groot Mijdrecht Noord al jaren. Het oorspronkelijke plan dat ooit voor de polder werd bedacht, Plan De Venen, is in de ogen van Versteegh nog steeds het beste. 'Bij de ontwikkeling daarvan werd nog rekening gehouden met de belangen van de landbouw in Groot Mijdrecht Noord. Bovendien was de afspraak dat alles op basis van vrijwilligheid bij de boeren zou gebeuren. Die pijler is inmiddels onder de plannen vandaan getrokken.' Het steekt de veehouder dat de landbouw in het oostelijk deel nu helemaal het onderspit delft. Om hoeveel bedrijven het precies gaat is volgens hem moeilijk te zeggen. Hij praat in dit verband liever over hectares landbouwgrond die verdwijnen, dan over bedrijven. 'In het gebied is ook veel grond die wordt gepacht door veehouders die er niet zelf wonen, maar die straks wel hun grond kwijt zijn', legt hij uit. Als voorzitter van LTO Noordwest-Utrecht probeert Versteegh er voor de boeren die het betreft nog zoveel mogelijk uit te halen, maar dat is een lastige klus. 'Op hoofdlijnen kun je sowieso niks meer bereiken, die liggen vast. De Ecologische Hoofdstructuur

moet er komen. Wat je nog kunt doen is op bedrijfsniveau proberen iets voor iemand te betekenen, bijvoorbeeld in de vergoedingen bij overname door de provincie.'

Waterpeil

Niet alleen naar de belangen van de vertrekkende veehouders moet worden gekeken, ook is het nodig naar de nadelige gevolgen van het nieuwe plan voor de blijvende landbouw in de rest van de streek te kijken, zegt Versteegh. Want het deels onder water zetten van in het oostelijk deel raakt de veehouderij in de gehele polder. 'Het waterpeil zal hier omhoog gaan door de aanleg van een moeras. Wij zullen last krijgen van ganzen en andere watervogels, omdat het moerasgebied voor hen interessant wordt gemaakt. Zij gaan fourageren op de weilanden in de omgeving.' Zijn voorstel is daarom een bufferzone te maken in het moerasgebied, waarmee de vogels op afstand blijven. Beter voor de vogels en beter voor de boeren, is de achterliggende gedachte. In de uitwerking van het Veenribbenplan wil Versteegh dit punt graag inbrengen. Waar en wanneer die uitwerking plaatsheeft, is nog niet duidelijk. Ben Versteegh verwacht dat het nog jaren duurt voor het moeras er komt. Naast alle eerder genoemde onzekerheden gaan ook watertechnische problemen opspelen, vermoedt hij. 'Omdat sprake is van zoet en zout water, moet apart worden bemaald. De vraag is in hoeverre het waterschap daarmee instemt en in kan meegaan.' De Veenribbenvariant is in elk geval nog lang geen feit, besluit Versteegh.

PETRA FRANS